

[Formanden.]9) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om afgift af forlystelser.

10) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om bekæmpelse af flyvehavre.

11) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

12) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om tillæg til lov om opførelse af arbejderboliger på landet.

13) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om udlån til foranstaltninger vedrørende staldhygiejne.

14) *Første behandling af:*

Forslag til lov om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos bier og om foranstaltninger til biavlens fremme.

Mødet hævet kl. 15²⁰.

67. møde.

Fredag den 6. marts kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler undervisningsministeren, at han ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om radiospredning.

I skrivelse af gårs dato meddeler undervisningsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om statstilskud til private gymnasieskoler og til private realskoler i København, Frederiksberg og Gentofte,

forslag til lov om fordeling af udgifterne til statsskoler og kommunale gymnasieskoler uden for København, Frederiksberg og Gentofte og forslag til lov om ændring af lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m.

I skrivelse af gårs dato meddeler handelsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af den i Genève den 6. marts 1948 vedtagne konvention angående Den mellemstatslige rådgivende Søfartsorganisation.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i jagtloven har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om statstilskud til private gymnasieskoler og til private realskoler i København, Frederiksberg og Gentofte.

Den for disse skoler gældende tilskudslov, som blev vedtaget i 1947, hviler på nu ændrede eller ophævede love og er baseret på udgiftsniveauet i 1946, herunder på de da gældende lærerlønninger. De nye skolelove og de nye lønningslove har derfor nødvendiggjort en ajourføring af loven, herunder af dens tilskudsydelser, således at der skabes mulighed for at fortsætte driften af disse private skoler på en rimelig økonomisk basis.

I lovforslaget er tilskudsprocenten både for gymnasie- og realskolernes vedkommende forhøjet fra 66²/₃ til 80 pct. af bruttoudgiften pr. time ved de tilsvarende offentlige skoler i de 3 hovedstadskommuner, idet der samtidig er indsat den begrænsning, at tilskuddet ikke kan overstige 80 pct. af vedkommende skoles bruttoudgift.

Til opfyldelse af det tilsagn, som jeg under det høje tings behandling af skolelovene afgav til det nedsatte folketings-

[Undervisningsministeren.]

udvalg, er der endvidere — på tilsvarende måde som i det fremsatte lovforslag om statstilskud til realskolerne uden for Stor-københavn — optaget bestemmelser om tilskud efter friskolelovens regler til hovedskoleklasser, som er knyttet til skolerne, samt om statslån til opførelse af bygninger m. m. Der er her fulgt ganske de samme regler som for en række andre af de under undervisningsministeriet hørende skoleformer samt tillige for tekniske skoler, teknika og teknologiske institutter, jfr. lov nr. 197 af 7. juni 1958.

Som det fremgår af foranstående og af bemærkningerne til lovforslaget, er dettes tilskudssystem i princippet i væsentlig overensstemmelse med den nugældende tilskudslov, men forskellige forhold såsom virkningerne af de nye skolelove og særlig en forestående revision af beregningen og fordelingen af udgifterne til de offentlige eksamensskoler i de 3 hovedstadskommuner, som er det grundlag, hvorpå den heromhandlede tilskudsordning hviler, har medført, at mere vidtgående fravigelser af de nugældende tilskudsprincipper bør afvente en afklaring af disse forudsætninger og deres virkninger.

Jeg anbefaler hermed det fremsatte lovforslag til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Forslag til lov om fordeling af udgifterne til statsskoler og kommunale gymnasieskoler uden for København, Frederiksberg og Gentofte, som jeg dernæst har den ære at fremsætte for det høje ting, tilsigter at tilvejebringe den økonomiske ligestilling mellem kommuner med statsskoler og kommuner med kommunale gymnasieskoler, som under forhandlingerne i det høje ting om oprettelse af nye statsskoler flere gange er blevet efterlyst.

Udgifterne til gymnasieundervisningen betales i øjeblikket fuldt ud af staten, for så vidt angår statsgymnasierne, og med 50 pct. af staten, for så vidt angår de kommunale gymnasieskoler. Kommuner med en statskole eller med adgang til en statsskole har derfor hidtil haft den store fordel at kunne sende deres børn gratis til statsskoler, medens kommuner med egen gymnasieskole eller kommuner, som må sende

deres børn til en kommunal gymnasieskole, selv må betale halvdelen af udgifterne.

Den ulighed foreslås nu afskaffet med det fremsatte lovforslag, hvorefter der indføres et bidrag fra hjemstadskommunerne til statsskolernes elever på 10 pct. af statens bruttoudgift pr. elev samtidig med en forhøjelse af statstilskuddet til de kommunale gymnasieskoler til 90 pct. af bruttoudgiften pr. elev i statsskolerne. Da der er 12 336 elever i statsskolerne og kun 6 927 tilskudsberettigede elever i de kommunale gymnasieskoler, kan tilskuddet til disse ved hjælp af bidragene til statsskoleeleverne forhøjes fra 50 pct. til 90 pct., uden at statens samlede merudgift derved bliver større end ca. 1 mill. kr.

Anlægsudgifterne til nyoprettede statsskoler er i de senere år afholdt af staten med 25 pct. og de interesserede kommuner med 75 pct., og det vil være rimeligt at gennemføre denne ordning fremover også ved oprettelsen af nye kommunale gymnasieskoler, så der gennemføres ligestilling mellem kommunerne i så henseende.

Ved nybygning eller udvidelse af eksisterende gymnasieskoler er der ydet lokale tilskud af varierende størrelse til statsskoler og i nogle tilfælde et statstilskud på 25 pct. til kommunale gymnasieskoler, alt afhængig af nærmere forhandlinger i hvert enkelt tilfælde. Det må anses for mest hensigtsmæssigt i sådanne tilfælde også i fremtiden at lade det afhænge af nærmere forhandlinger, om og i hvilket omfang der skal ydes henholdsvis statstilskud og lokalt tilskud til sådanne foranstaltninger, når det gælder nybygning eller ombygning ved bestående skoler.

Som det vil fremgå af mine udtalelser og af bemærkningerne til lovforslaget, vil forslagets vedtagelse afskaffe den eksisterende økonomiske ulighed mellem kommuner med statsskoler og kommuner med kommunale gymnasieskoler. Jeg skal anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Jeg har endelig den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m.*

Det grundlag, hvorpå den nuværende tilskudsordning i princippet hviler, blev